

**UCHWAŁA NR LXVI/579/2023
RADY GMINY INOWROCŁAW**

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 10 ust. 1, 2, 2a i 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), art. 3 ust.1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608 z późn. zm.)¹⁾ oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.)²⁾ uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 r., stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 roku.

Przewodniczący Rady Gminy
Inowrocław

Krzysztof Koltuński

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz.1718.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 572,1463,1688.

Załącznik do uchwały Nr LXVI/579/2023
Rady Gminy Inowrocław
z dnia 30 listopada 2023 r.

I. PODSTAWA PRAWNA.

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608 z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021r. poz. 642).

II. DIAGNOZA ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH ORAZ ŚRODOWISKA SZKOLNEGO NA TERENIE GMINY INOWROCŁAW.

Gmina Inowrocław na dzień 30 września 2023 r. liczyła 11 832 mieszkańców. Do gminy należy 50 wsi, które stanowią 26 sołectw. Na terenie gminy funkcjonuje 6 szkół podstawowych oraz Przedszkole Samorządowe Gminy Inowrocław „Akademia Przedszkolaka” z siedzibą w Jaksicach z oddziałami w sześciu miejscowościach. Łącznie do wszystkich szkół na terenie naszej gminy uczęszcza 630 uczniów oraz 288 dzieci do oddziałów przedszkolnych.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów oraz integracji społecznej uzależnionych należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują pomoc terapeutyczną, psychologiczną i prawną dla osób dotkniętych przemocą a także uzależnionych od alkoholu i narkotyków. W znacznej mierze służy temu Punkt Konsultacyjno - Informacyjny przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu realizuje zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2025.

Rozwiązywaniem problemów związanych z przemocą w rodzinie zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W roku 2022 została sporządzona Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Inowrocław. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Inowrocław wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy, dzieci i młodzież szkolna, sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

W opinii mieszkańców Gminy Inowrocław najistotniejszymi problemami społecznymi są: uzależnienia od narkotyków, dopalaczy (64%), kryzys norm moralnych (59%), kryzys rodziny (53%), oraz bezrobocie (51%). Nieco ponad połowa ankietowanych mieszkańców Gminy Inowrocław uznała, że najbardziej powszechnym zjawiskiem ze wszystkich uzależnień są uzależnienia behawioralne związane z zaburzeniami odżywiania (52%). Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu mieszkańcy Gminy Inowrocław odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o bardzo niskim poziomie ryzyka. Największa liczba badanych przyznała, że w ogóle nie spożywa alkohol. Natomiast pozostali ankietowani zadeklarowali, że piją raz w tygodniu (12%), kilka razy w tygodniu (14%) oraz miesiącu (16%),

a 15% deklaruje codziennie picie alkoholu. Dla 50% badanych w najbliższej okolicy znajdują się odpowiednia liczba punktów, gdzie można nabyć alkohol. 44% respondentów uważa osoby pijące alkohol za zagrażające bezpieczeństwu w lokalnym środowisku. 95% ankietowanych przyznało, że nie posiada wiedzy na temat miejsc w lokalnym środowisku, w których osoby borykające się z problemem uzależnienia od alkoholu uzyskałyby pomoc. Palenie wyrobów tytoniowych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Inowrocław nie jest rozpowszechnionym nałogiem – 7% badanych deklaruje, że okazjonalnie pali papierosy lub e-papierosy, a nałogowe palenie papierosów zadeklarowało 7% i e-papierosów 5%. Abstynencję nikotynową deklaruje 81% dorosłych. Badani respondenci deklarują, że znają w swoim środowisku osoby przyjmujące substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze, 21% zna przynajmniej jedną osobę.

Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Inowrocław nie jest zauważalny – jednakże 6% mieszkańców przyznaje, że grywa w gry na pieniądze a jako przyczyny uwikłania hazard badani wskazują: 56% ankietowanych przyznaje, że grywa w owe gry, ponieważ chce zasilić domowy budżet oraz mieć więcej pieniędzy na codzienne wydatki, a kolejne 44% gra, gdyż lubi towarzyszące grze emocje. 98% badanych nie wie, gdzie w lokalnym środowisku pomocy może szukać ofiara przemocy domowej. 5% ankietowanych mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Badani wskazali kolejno na potrzebę organizacji: warsztatów profilaktycznych dla uczniów (34%) oraz pomoc w integracji dzieci po okresie izolacji spowodowanej pandemią COVID-19 (33%) a także wsparcie psychologiczne dla rodzin (33%).

Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy nieodpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol nie zawsze sprawdzają dowody potwierdzające wiek. Dodatkowo, zestawiając te wyniki z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu Gminy Inowrocław, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Kampania informacyjna może, zatem obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach. Rekomenduje się także zapoznanie pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych z procedurą skutecznej odmowy, wzmocnienie umiejętności asertywności oraz ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawców z Policją.

Badanie wśród dzieci przeprowadzono metodą CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW) (wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Użycie tej metody pozwoliło na efektywne badanie postaw uczniów. Uzyskane odpowiedzi pozwoliły na przedstawienie szkolnego środowiska w kontekście kwestii, które mają pozytywny lub negatywny wpływ na częstość występowania niepożądanych zjawisk i zachowań wśród dzieci oraz młodzieży szkolnej Gminy Inowrocław. Łącznie w badaniu wzięło udział 235 uczniów, w tym 98 uczniowie klas 4-6 Szkoły Podstawowej (SP 4-6) i 137 uczniów klas 7-8 Szkoły Podstawowej (SP 7-8).

Podstawowym celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i przekonań wobec substancji psychoaktywnych: alkoholu, narkotyków, dopalaczy oraz zagadnienia związane z cyberprzemocą oraz uzależnieniami od czynności związanych z nowymi technologiami, zagadnienia związane z uzależnieniem od hazardu.

Wyniki badań przedstawiają się następująco w poszczególnych dziedzinach:

1. Relacje z rodzicami, nauczycielami oraz rówieśnikami.

Tabela 1. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Jak oceniasz swoje relacje z rodzicami/opiekunami	SP 4-6	SP 7-8
Bardzo dobre	66%	52%
Dobre	28%	38%
Ani dobre, ani złe	6%	8%
Złe	0	1%
Bardzo złe	0	1%

Tabela 2. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Jak oceniasz swoje relacje z nauczycielami	SP 4-6	SP 7-8
Bardzo dobre	28%	4%
Dobre	43%	53%
Ani dobre, ani złe	23%	34%
Złe	5%	3%
Bardzo złe	1%	6%

Dodatkowo wyniki badań mówią o tym, że postrzeganie przez uczniów swoich związków ze szkołą i z nauczycielami jako przeważnie pozytywnych jest związane z mniejszym rozpowszechnianiem zachowań ryzykownych młodzieży, w tym: używania substancji psychoaktywnych, stosowania przemocy, ryzykownych zachowań seksualnych oraz zaburzeń emocjonalnych i zachowania.

Tabela 3. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Jak oceniasz swoje relacje z rówieśnikami	SP 4-6	SP 7-8
Bardzo dobre	41%	37%
Dobre	46%	41%
Ani dobre, ani złe	10%	12%
Złe	1%	5%
Bardzo złe	2%	5%

Powyższe wyniki wskazują na korzystną atmosferę wychowawczą oraz przyjazne środowisko szkolne w Gminie Inowrocław, co stanowi niezwykle istotny czynnik chroniący przed podejmowaniem zachowań ryzykownych i niepożądanych u dzieci i młodzieży.

2. Substancje psychoaktywne: alkohol.

Tabela 1. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Czy Twoim zdaniem osoby w Twoim wieku piją alkohol?	SP 4-6	SP 7-8
Tak	12%	45%
Nie	49%	34%
Nie wiem	39%	21%

Tabela 2. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Gdzie Twoim zdaniem osoby w Twoim wieku piją alkohol?	SP 4-6	SP 7-8
Na imprezach, dyskotekach	17%	56%
W domu	33%	39%
Na świeżym powietrzu	33%	56%
Podczas wycieczek szkolnych	25%	20%

Nie wiem	50%	26%
----------	-----	-----

Tabela 3. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Dlaczego Twoim zdaniem rówieśnicy sięgają po alkohol?	SP 4-6	SP 7-8
Dla lepszej zabawy	21%	36%
Żeby zaimponować innym	38%	55%
Dla towarzystwa	9%	28%
Żeby zapomnieć o kłopotach	19%	35%
Nie wiem	45%	24%

Tabela 4. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Jak rówieśnicy w Twojej okolicy mogą zdobyć alkohol?	SP 4-6	SP 7-8
Kupują im starsi koledzy	28%	51%
Podkradają rodzicom w domu	22%	27%
Proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup	28%	44%
Sami sobie kupują	8%	19%
Nie wiem	46%	31%

Tabela 5. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Ile razy zdarzyło Ci się pić alkohol, tzn. piwo, wino, wódkę lub inny napój spirytusowy?	SP 4-6	SP 7-8
40 razy lub więcej	6%	1%
20-39 razy	1%	0

10-19 razy	1%	0
6-9 razy	2%	1%
3-5 razy	11%	3%
1-2 razy	15%	9%
Nie piłem	64%	86%

Tabela 6. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się upoić napojem alkoholowym, tzn. piwem, winem lub wódką?	SP 4-6	SP 7-8
40 razy lub więcej	3%	0
20-39 razy	1%	0
10-19 razy	0	0
6-9 razy	0	1%
3-5 razy	1%	1%
1-2 razy	6%	3%
Nie się nie upiłem/łam	89%	94%

Tabela 7. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Jak często zdarza Ci się spożywać alkohol?	SP 4-6	SP 7-8
Nigdy	83%	91%
Rzadziej niż raz w miesiącu	8%	4%
Co najmniej raz w miesiącu	2%	3%
Co najmniej raz w tygodniu	7%	2%

Tabela 8. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Jaki rodzaj alkoholu pijesz najczęściej?	SP 4-6	SP 7-8
Piwo	5%	14%
Wódka	3%	7%
Szampan	4%	11%
Likier, nalewka	1%	7%
Alkopopy	1%	2%
Wino	2%	9%
Inne	2%	6%
Nie dotyczy	87%	75%

Tabela 9. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Z jakich powodów sięgasz po alkohol?	SP 4-6	SP 7-8
Nie dotyczy	70%	92%
Inne	8%	3%
Lubię jego smak	7%	2%
Brak konkretnego powodu	4%	1%
Aby zmniejszyć objawy kaca	3%	1%
Pod wpływem znajomych	5%	0
Z nudy	5%	3%
By złagodzić stres	5%	1%
By zapomnieć o problemach	9%	1%
Dla towarzystwa	11%	1%
Chęć lepszej zabawy	11%	2%

Z ciekawości	9%	4%
--------------	----	----

Tabela 10. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

W jakim wieku spożywałeś alkohol po raz pierwszy?	SP 4-6	SP 7-8
17 i więcej	0	0
14-16 lat	12%	0
11-13 lat	17%	5%
8-10 lat	7%	5%
Poniżej 8 lat	3%	6%
Nie piję alkoholu	61%	84%

Tabela 11. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Czy Twoi rodzice wiedzą, że pijesz alkohol?	SP 4-6	SP 7-8
Nie piję alkoholu	91%	76%
Nie	4%	12%
Tak	5%	12%

Tabela 12. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Jak Twoi rodzice zareagowali na spożywanie przez Ciebie alkoholu?	SP 4-6	SP 7-8
Nie dotyczy	76%	86%
Inne	7%	3%
Szukali pomocy u specjalisty	1%	1%

Zdenerwowali się i wyznaczyli karę	1%	2%
Nie zareagowali	6%	2%
Przeprowadzili ze mną rozmowę	9%	6%

Dodajmy, że Polska uważana jest za kraj, w którym dominuje duże przyzwolenie dla intoksykacji alkoholowej, a sama konsumpcja alkoholu jest na porządku dziennym.

3. Substancje psychoaktywne – papierosy.

Tabela 1. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Czy osoby w Twoim wieku palą papierosy?	SP 4-6	SP 7-8
Tak	15%	53%
Nie	29%	15%
Nie wiem	56%	32%

Tabela 2. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Czy palisz papierosy?	SP 4-6	SP 7-8
Palę regularnie	0	4%
Palę od czasu do czasu	1%	4%
Spróbowałem raz	3%	15%
Nie palę	96%	77%

Tabela 3. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Jak często palił(a)ś papierosy w ciągu ostatnich 30 dni?	SP 4-6	SP 7-8
Nie dotyczy	64%	50%
Mniej niż,1 papieros na tydzień	10%	0

Mniej niż 1 papieros dziennie	10%	50%
1-5 papierosów dziennie	3%	0
6-10 papierosów dziennie	3%	0
11-20 papierosów dziennie	0	0
Więcej niż 20 papierosów dziennie	10%	0

Tabela 4. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Co skłoniło Cię do palenia papierosów?	SP 4-6	SP 7-8
Chęć zaimponowania innym	0	10%
Chęć spróbowania czegoś nowego	75%	26%
Namowa znajomych	25%	19%
Inne	0	26%
Nie dotyczy	0	19%

4. Substancje psychoaktywne – dopalacze.

Wyniki badań przeprowadzonych w Gminie Inowrocław wskazują, że niektórzy uczniowie mogą przejawiać problemy związane z przyjmowaniem narkotyków. Uczniowie szkół podstawowych Gminy Inowrocław przyznali, że przyjmowali substancje psychoaktywne takie jak narkotyki i dopalacze:

Tabela 1. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Czy osoby w Twoim wieku mają kontakt z narkotykami albo dopalaczami?	SP 4-6	SP 7-8
Tak	5%	20%
Nie	36%	27%
Nie wiem	59%	53%

Tabela 2. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Czy zażywałeś kiedyś jakieś narkotyki albo dopalacze?	SP 4-6	SP 7-8
Tak	98%	93%
Nie	2%	7%

Tabela 3. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Gdzie zażywałeś narkotyki lub dopalacze?	SP 4-6	SP 7-8
W domu	0	30%
Na terenie szkoły	0	40%
Pod sklepem	0	30%
Podczas wycieczki szkolnej	50%	30%
W barze/klubie	50%	30%
W innym miejscu	100%	90%

Jeśli chodzi o źródło pozyskiwania substancji psychoaktywnych, to uczniowie szkół Gminy Inowrocław w większości wskazywali, że kupili je od kolegi/koleżanki; od kogoś kogo znają ze słyszenia, a także że dostali je od jednego z rodziców.

Jeżeli chodzi o subiektywną ocenę dostępności narkotyków i dopalaczy w wieku, w którym uczniowie po nie sięgnęli przedstawia *tab. 4 i tab. 5*.

Tabela 4. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Ile miałeś lat, gdy spróbowałeś narkotyków/ dopalaczy?	SP 4-6	SP 7-8
17 i więcej	0	0
14-16 lat	0	20%
11-13 lat	50%	40%
8-10 lat	0	0

Poniżej 8 lat	0	0
Nie dotyczy	50%	10%

Tabela 5. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki i/lub dopalacze w Twojej miejscowości to byłoby:	SP 4-6	SP 7-8
Łatwe	4%	0
Trudne	15%	20%
Nie wiem	81%	61%

5. Uzależnienia behawioralne: internet, smartfon, hazard.

Problematyka nieprawidłowego korzystania z Internetu i komputera (w tym, nadużywanie) staje się coraz powszechniejszym zagadnieniem. Komputer i Internet oferują szeroki wachlarz aktywności – zarówno prorozwojowych (dostęp do wiedzy), jak i patologicznych (m.in. dostęp do treści pornograficznych). Jedną z najbardziej rozpowszechnionych aktywności, które można wykonywać będąc online, jest granie w gry czy korzystanie z portali społecznościach. Mimo że odpowiedzialne korzystanie z komputera i Internetu, nawet przez dzieci, niesie ze sobą wiele korzyści, to należy jednak zwrócić uwagę na potencjalne zagrożenia wynikające z nadmiernego, pozbawionego kontroli zaangażowania. Poza skrajnymi przykładami niebezpieczeństwa, jakie wiąże się z nielegalnym użytkowaniem Internetu, pozostaje obszar związany z negatywnymi konsekwencjami dla rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży. Spędzanie coraz większej ilości czasu przed monitorem komputera ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, ale także dla rozwoju emocjonalnego i społecznego.

Tabela 1. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Ile czasu dziennie spędzasz przed komputerem z powodów innych niż nauka?	SP 4-6	SP 7-8
Nie spędzam czasu przed komputerem	16%	17%
Kilka razy w tygodniu	16%	21%
Powyżej 6 godzin	7%	9%

Do 6 godzin	11%	12%
Do 4 godzin	21%	18%
Do 2 godzin	29%	23%

W przypadku korzystania ze smartfonu niepokojące są wskazania uczniów deklarujących najczęściej czas w przedziale 2-5 godzin.

Tabela 1. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Ile czasu dziennie spędzasz na korzystaniu ze smartfona?	SP 4-6	SP 7-8
Nie korzystam z telefonu	6%	2%
Do 1 godziny	23%	14%
2-3 godziny	35%	25%
4-5 godzin	17%	27%
Więcej niż 5 godzin	19%	32%

Jeżeli chodzi o powody korzystania z komputera i Internetu uczniowie wskazywali kolejno na: SP 4-6: oglądanie filmów (64%), granie on-line (54%), słuchanie muzyki (48%), kontakt ze znajomymi (46%) oraz nauka (40%) ; SP 7-8: oglądanie filmów (70%), kontakt ze znajomymi (64%), słuchanie muzyki (58%), nauka oraz granie on-line (po 50%).

Tabela 2. Grupa badawcza: klasy IV-VI oraz VII-VIII.

Z jakich powodów najczęściej korzystasz z komputera i internetu?	SP 4-6	SP 7-8
Inne	23%	17%
Prowadzenie bloga lub własnej strony	3%	1%
Robienie zakupów on-line	27%	13%
Granie w gry on-line	50%	54%

Słuchanie muzyki	58%	48%
Oglądanie filmów	70%	64%
Poznawanie nowych osób	20%	17%
Kontakt ze znajomymi	64%	46%
Nauka	50%	40%

Łącznie 74% uczniów klas 4-6 oraz 70% uczniów klas SP 7-8 deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia lub też wpływ ten byłby niewielki. Aczkolwiek, spora część uczniów, szczególnie starszych przyznaje, że odczułaby brak dostępu do Internetu (SP 4-6 – 22%; SP 7-8 – 18%). Jednocześnie 4% uczniów klas 4-6 oraz 12% uczniów klas SP 7-8 stwierdziło, że korzystanie z Internetu jest dla nich na tyle istotne, że brak takiej możliwości odczuliby bardzo negatywnie.

Coraz częściej w hazard uwikłane są dzieci i młodzież. Podobnie jak w latach ubiegłych, najpopularniejszą wśród młodzieży grą typu hazardowego jest Lotto, w które grywa więcej niż co czwarty młody człowiek. Uczniowie z Gminy Inowrocław w sporej większości (SP 4-6: 90%, SP 7-8: 81%) nie mają doświadczenia z internetowymi grami na pieniądze. Jednakże 10% uczniów młodszych i 19% starszych miało do czynienia z taką formą hazardu. Jeżeli chodzi o konkursy polegające na wysyłaniu płatnych sms-ów organizowanych przez telewizję, gazety czy operatorów telefonicznych, badania wskazują, że wśród młodzieży Gminy Inowrocław nie są one popularne – 88% uczniów klas 4-6 oraz 85% uczniów SP 7-8 nigdy nie brało w nich udziału.

III. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- przyjmowanie oraz rozpatrywanie wniosków dotyczących nadużywania alkoholu oraz narkotyków,
- wzywanie na rozmowę osób, co do których wpłynęło zgłoszenie, w celu przeprowadzenia rozmowy motywującej do podjęcia zmian,
- motywowanie do leczenia, informowanie o szkodliwym działaniu spowodowanym nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków (aspekty zdrowotne, społeczne i finansowe),
- kierowanie na badania w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz leczenia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków w myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- monitorowanie przebiegu leczenia osób zobowiązanych do podjęcia leczenia ambulatoryjnego,
- monitorowanie realizacji postanowień sądowych w zakresie orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych w punktach usytuowanych na terenie gminy,
- opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,

- składanie wniosków do Sądu w przedmiocie zobowiązania do poddania leczeniu odwykowemu,
- wszczynanie procedury Niebieskiej Karty,
- udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz spotkaniach grup roboczych.

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU:

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali występujących na terenie Gminy Inowrocław uzależnień oraz ich negatywnych następstw.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez:

- działalność informacyjną skierowaną do społeczności lokalnej na temat możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych,
- opłacanie kosztów związanych z przeprowadzeniem badań przez biegłych (psychologa i psychiatry) orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- ponoszenie kosztów postępowania sądowego w sprawach o zobowiązanie do leczenia w placówkach odwykowych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych,
- zwiększenie skuteczności działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz skuteczne informowanie o możliwości uzyskania pomocy w przypadku występowania problemów alkoholowych, przemocy i narkomanii w rodzinie,
- zapewnienie pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej dla członków rodzin.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie poprzez:

- organizowanie i finansowanie edukacyjnych programów i warsztatów profilaktycznych przeznaczonych dla uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Inowrocław,
- organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży propagująca ideę trzeźwego oraz zdrowego stylu życia poprzez imprezy o charakterze: kulturalno-turystycznym, edukacyjno-artystycznym oraz sportowym,
- organizowanie imprez propagujących zdrowy tryb życia oraz lokalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjnych promujących zdrowy styl życia,
- prowadzenie działań edukacyjnych dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sprzedawców,
- cykliczne badanie i systematyczne monitorowanie problematyki uzależnień w gminie poprzez diagnozowanie stanu problemów alkoholowych i narkotykowych w gminie.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii poprzez:

- wsparcie materialne i edukacyjne dla podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii,
- zakup materiałów informacyjnych i edukacyjnych z zakresu alkoholizmu i narkomanii.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) poprzez:

- prowadzenie kampanii informacyjnej wśród osób prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych,
- prowadzenie działań kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

- występowanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przed Sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego w stosunku do właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych nieprzestrzegających ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dotyczących reklamy alkoholu oraz sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym, a także sprzedaży na kredyt lub pod zastaw.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie działań profilaktycznych realizowanych w Centrum Integracji Społecznej w Łojewie.

V. NARODOWY PROGRAM ZDROWIA.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 jest dokumentem strategicznym dla zdrowia publicznego, a więc podstawą działań w tym zakresie. Celem strategicznym jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia obejmują przede wszystkim:

- profilaktykę nadwagi i otyłości,
- profilaktykę uzależnień,
- promocję zdrowia psychicznego,
- zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne,
- wyzwania demograficzne.

Profilaktyka uzależnień jest celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia i ściśle związanym z Gminnym Programem Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024.

VI. ADRESACI PROGRAMU.

Uzależnienie wpływa na funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Pojawiają się kryzysy, nasilają się trudności interpersonalne oraz spada poziom bezpieczeństwa i wzajemnego zaufania. Pojawiają się straty w obrębie zdrowia fizycznego i psychicznego oraz materialne zarówno osoby uzależnionej, jak i poszczególnych członków rodziny. Nikt nie pozostaje obojętny względem trudności, jakie powstają w wyniku uzależnienia u członka rodziny. Uzależnienie od alkoholu czy substancji psychoaktywnych bliskiej osoby i związane z tym jej nieprawidłowe funkcjonowanie wywiera negatywny wpływ na pozostałych członków rodziny, zarówno dorosłych, jak i dzieci, powodując problemy zdrowotne, psychologiczne, społeczne i materialne. Inaczej mówiąc, uzależnienie jest tym czynnikiem, który może doprowadzić do dysfunkcji rodziny. Dotkliwą konsekwencją życia w bliskiej relacji z osobą uzależnioną może być współuzależnienie. Pochylając się nad problemem uzależnienia wszelkie działania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 będą kierowane do wszystkich mieszkańców naszej gminy ale w szczególności do dzieci i młodzieży.

VII. REALIZACJA PROGRAMU.

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 będzie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu oraz Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

VIII. WSPÓŁREALIZATORZY PROGRAMU.

- Współrealizatorami programu będą:
- szkoły z terenu gminy Inowrocław,

- Gminna Biblioteka Publiczna w Jaksicach wraz z filiami,
- Centrum Integracji Społecznej w Łojewie,
- Służba zdrowia (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Jaksicach),
- Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu,
- organizacje pozarządowe,
- świetlice wiejskie,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Sąd Rejonowy w Inowrocławiu,
- Odwykowo - Psychiatryczny Ośrodek Leczniczy w Inowrocławiu,
- Przedszkole Samorządowe Gminy Inowrocław z siedzibą w Jaksicach.

IX. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU.

Nadzór nad realizacją programu i podejmowaniem niezbędnych działań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych celów w programie sprawuje Wójt Gminy Inowrocław. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składa roczne sprawozdanie z wykonanych działań Wójtowi Gminy Inowrocław, który przedstawia je Radzie Gminy Inowrocław do dnia 30 kwietnia roku następnego.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Finansowanie zadań określonych w programie będzie dokonywane zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r., o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w ramach środków pochodzących za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące te sprzedaż podmioty gospodarcze i opłaty od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napojów nieprzekraczających 300 ml.

W związku z tym, iż trudno przewidzieć ostateczną kwotę dochodów, ewentualna „nadwyżka” zostanie wykorzystana zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i wprowadzona do budżetu i zadań w trakcie roku 2024.

XI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu otrzymują wynagrodzenie w formie ryczału za posiedzenie komisji w wysokości 7 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego zgodnie z ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. 2020 r., poz. 2207 z późn. zm.), natomiast Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu otrzymuje wynagrodzenie w formie ryczału za posiedzenie komisji w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego zgodnie z ustawą z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. 2020 r., poz. 2207 z późn. zm.). Wynagrodzenie będzie wypłacane na podstawie list obecności ostatniego dnia każdego miesiąca.

XII. PLANOWANE ZADANIA NA ROK 2024.

ZADANIA	REALIZACJA	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	Przeciwdziałanie narkomania
Terapia, rehabilitacja i ograniczenia negatywnego wpływu alkoholu na zdrowie zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym	Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych	24 400,00	3 000,00
	Wydanie opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, koszty postępowania sądowego		
Profilaktyka i prewencja Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomani oraz uzależnieniom behawioralnych w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych	Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny dzieci i młodzież, finansowanie zajęć pikników imprez akcji, zajęć sportowych związanych z tematyką uzależnień	58 400,00	3 600,00
	Współudział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych związanych z tematyką uzależnień		
	Realizowanie działań profilaktycznych szkołach świetlicach i innych instytucjach w formie programów profilaktycznych, pogadanek, prelekcji, warsztatów, spektakli i koncertów profilaktycznych		
	Integracyjny Dzień Dziecka z elementami profilaktyki dla dzieci i rodziców z terenu Gminy Inowrocław		
	Wypoczynek wakacyjny dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki		
	Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu		
	Działania profilaktyczne organizowane z Policją		
	Koordinowanie gminnej polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym		
Szkolenia dla członków GKRPA, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym		600,00	400,00

Realizacja lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych	48 000,00	0
Niebieska linia		600,00	0
Suma		172 000,00	17 000,00
Razem		189 000,00	

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 jest konsekwentną kontynuacją wielu działań profilaktycznych zainicjowanych w latach poprzednich. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja owych zadań prowadzona jest w oparciu o roczny Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii. Nadmierne spożywanie alkoholu oraz zażywanie substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, jak i ogółu społeczeństwa. Konsumpcja alkoholu i zażywanie narkotyków w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie czy uzależnionych ale wpływają na całą populację. Uzależnienie od alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, jakie ponosi pijący. To również szkodliwe następstwa dla sfery emocjonalnej oraz szereg kosztów społecznych, które dotyczą nie tylko osobę uzależnioną i jej bliskich, ale również pozostałą część społeczeństwa. Do szkód społecznych, które są następstwem spożywania alkoholu zaliczyć można m.in. przestępczość, ubóstwo, przemoc w rodzinie, wypadki komunikacyjne dlatego wszelkie działania profilaktyczne powinny być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia, który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego jednocześnie wyznaczającym cele strategiczne i operacyjne jak również najważniejsze zadania do realizacji na rzecz poprawy zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców gminy.

Przewodniczący Rady Gminy Inowrocław

Krzysztof Kołtuński

